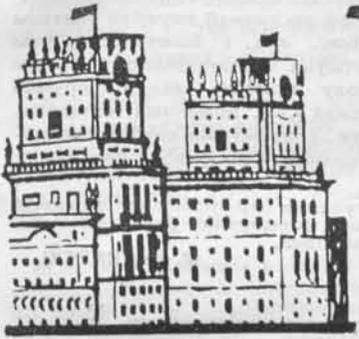

Недалёка ад Мінска на лясной паляне вядзецца будаўніцтва клінічнага гарадка інстытута анкалогіі — буйнейшага медыцынскага гарадка ў рэспубліцы.
Фота В. ЛУПЕНКІ.

Голас Радзімы

ВЫДАННЕ БЕЛАРУСКАЙ СЕКЦЫІ КАМІТЭТА ЗА ВЯРТАННЕ НА РАДЗІМУ
І РАЗВІЦЦЕ КУЛЬТУРНЫХ СУВ'ЯЗЕЙ З СУАЙЧЫННІКАМІ

№ 5 (690)

Студзень 1963 г.

Год выдання 9-ы

КАМУ ГЭТА ПАТРЭБНА?

У жніўні 1962 года ў рэдакцыю прыйшло пісьмо з Чыкага. Аўтар яго — як відаць было з пісьма і па почырку, стары эмігрант — выказваў памылковыя думкі адносна жыцця ў нашай краіне. Мы надрукавалі гэта пісьмо ў № 66 нашай газеты за жнівень 1962 і растлумачылі

земляку, што ён памыляецца або наўмысна скажае факты. Пад пісьмом стаяў подпіс «Раман Слінко».

Нядаўна рэдакцыя атрымала з Чыкага ад Рамана Слінко нечаканае пісьмо. Вось яго (друкуем яго на той мове, на якой яна напісана):

А ДНА мінута ў нашым жыцці — гэта імгненне. Але колькі робіць за гэты маленькі адрэзак часу савецкі чалавек для сябе, для сваёй Радзімы, для свайго народа. Уважліва паглядзі, дарагі наш суайчыннік, на табліцу, якую мы прыводзім ніжэй. Гэтыя лічбы — красамоўныя сведкі няспыннага і хуткага руху нашай краіны ўперад, да камунізма. Вось столькі атрымліваў і будзе атрымліваць СССР розных відаў прадукцыі за адну мінуту ў апошнім годзе сямігодкі.

Уважаемая редакция!

Мое имя Роман Максимович Слинко, я проживаю в Соединенных Штатах Америки, в городе Чикаго. Здесь у нас некоторые старые эмигранты получают вашу газету «Голос Радзімы». Когда они получили «Голос Радзімы» № 66 (650) за август 1962 г. с письмом, под которым было подписано мое имя и фамилия, они передали мне ту газету. Но по случаю моей болезни я не мог вам сразу дать ответ. Благодаря хорошим врачам я теперь выздоровел и даю вам ответ.

Того письма я не писал, и никаких писем раньше я не писал в вашу редакцию. Кто его писал, я не знаю. То письмо писал какой-то враг Советского Союза. Так как я гармонист и живу в городе Чикаго 42 года, то меня знают все белорусские старые эмигранты. И не только белорусские, а и польские, литовские, чешские и австрийские. Тот, кто писал то письмо, тоже знает меня: он знал, что я был в Советском Союзе. И он решил использовать мое имя для своей лживой пропаганды.

В этом письме говорится, что я выехал из России в Америку в 1914 году из Кобринского уезда. Это неверно. Я выехал из России 7-го января 1913 года из Пружанского уезда бывшей Гродненской губернии, а теперешний адрес: Брестская область, Пружанский район, деревня Черчево.

Дальше в письме говорится, что два года тому назад я побывал в Советском Союзе вместе с другими и много чего видел. Я приехал в Советский Союз 5-го августа 1960 года в Брестскую область, Каменецкий район, где моя сестра проживала. В то же время и другие ехали в Пружанский район, но мы вместе не ехали, я летел самолетом, а они — паромом.

А что я видел, где я был? Я всё видел. Я ходил свободно по городу и по деревням. В Бресте я видел объявления и надписи на белорусском языке. Видел книги и газеты, печатанные на белорусском и русском языках. В школах изучают белорусский и русский язык. В деревне я встретился с корреспондентом местной газеты, который спрашивал меня, как живут в Америке. И через несколько дней вышла из печати газета на белорусском языке, в которой было напечатано то, что я ему рассказал. Также встретился с председателем колхоза и имел хороший и полезный дружественный разговор.

Далее в письме говорится, что я встречаюсь с новыми эмигрантами и я с ними воюю. Они со мной воевать не могут: они мне ничего не могут доказать.

Дальше говорится, что после молебна некий Василевич из Слонима дал мне газету «Голос Радзімы» № 46, в которой была фотография девочки, пишущей слово «Мир» по-русски и будто этот номер сбил меня с толку. Это тоже неверно. Меня с толку никто не собьет. Я не знаю никакого Василевича, и мне никакой газеты никто не давал. Здесь в Чикаго новые эмигранты не мешаются со старыми эмигрантами и не идут в их церковь. Они называют старых эмигрантов коммунистами.

Раз я зашел в церковь новых эмигрантов — не молиться, а только узнать, что они из себя представляют. Я с ними разговаривал и узнал, что далеко не с каждым из них можно поговорить дружески обо всем. А многие верят только их пропагандистам, которые клеветают на Советский Союз. Они не смеют подписать своего имени, а подписывают чужие имена. Но им не удастся обмануть столько людей, сколько они думают. Я ту газету «Голос Радзімы» № 66 имею всегда в кармане и кого ни встречу, всем её показываю и объясняю, как те лживые проповедники обманывают людей.

Уважаемые соотечественники из редакции! Прошу вас поместить это мое письмо в газете. Пусть читатели узнают правду.

Теперь поздравляю вас с 1963 годом и желаю вам здоровья и счастья и хороших успехов в вашей работе в будущем.

Роман СЛИНКО.

Каму спатрэбілася сфабракаваць пісьмо, увесці ў зман нашых чытачоў? Мы згодны з земляком Слінко — зрабіў гэта непрыцяцель праўды, чалавек, якому выгадна хлусня. Але, як бачыце, у хлусні кароткія ногі. Хлусня выкрыта.

І добра робіць наш зямляк Раман Максімавіч Слінко, што сам выкрывае ілгуню. Жадаем яму таксама, як і ўсім, хто сее праўду аб Бацькаўшчыне, добрага здароўя і доўгіх год жыцця.

ЦАНА АДНОЙ МІНУТЫ

(Вытворчасць розных відаў прадукцыі ў нашай краіне за адну мінуту)

1913 г.	1940 г.		1961 г.	1965 г. (план)
8,3	28,2	ЧЫГУН (тон)	98	123—134
8,2	35	СТАЛЬ (тон)	136	164—173
55	318	ВУГАЛЬ (тон)	976	1.143—1.166
17,5	59,2	НАФТА (тон)	318	438—457
3,7	95	ЭЛЕКТРА- ЭНЕРГІЯ (у тыс. квт-ч)	626	953—990
0,13	6,0	МІНЕРАЛЬНЫЯ ЎГНАЕННІ (тон)	29	67
0,44	1,8	ПАПЕРА (тон)	5,0	7,9
2,9	11,0	ЦЭМЕНТ (тон)	97	143—154
114	409	АБУТАК СКУРАНЫ (пар)	842	981
2,55	4,1	ЦУКАР-ПЯСОК (тон)	10,6	17,6—19,1

ЧЫТАЙЦЕ У НУМАРЫ:

❖ Красамоўства лічбаў. ❖ У хлусні — кароткія ногі. ❖ Супраць скажэння фактаў гісторыі. ❖ Будні саўгаса „Рыдомльскі“. ❖ Хроніка.

СЯДЗЕЛІ мы ў кабінце Паўла Фёдаравіча Сарадоева, старшыні калгаса «Слава працы» і гаварылі аб справах арцельных. Па праўдзе кажучы, гаварыў Павел Фёдаравіч, а я слухаў.

Аб чым гаварыць? Аб тым, што нягледзячы на мінулы дажджлівы год калгас зрабіў вялікі крок наперад. Добра ўрадзіла нават кукуруза, і гэта гаворыць аб многім, а галоўнае, аб тым, што людзі працавалі сумленна, з душой. Так што і засекі былі поўныя, і кармоў для скаціны нарыхтавалі ўдосталь, на ўсю зіму.

Чаму ж людзі працавалі з душой? А як жа, з несумленнай душой камунізм не пабудуеш. Ды і праца калгаснікаў аплачваецца добра, рэгулярна. Вось ужо чацвёрты год, як на працадні тут выдаюць не прадуктамі, а грашыма. Не лічачы прыбыткаў ад асабістых гаспадарак, калгаснікі-жывёлаводы, напрыклад, зарабляюць у сярэднім у месяц па 60 рублёў, а механізатары яшчэ больш. Грошы ж для гэтых мэт дае арцель калектыўная зямля і развітая жывёлагадоўля. Дастаткова сказаць, што ў мінулым годзе агульны прыбытак калгаса «Слава працы» склаў 450 тысяч рублёў, а сёлета перавысіць 600 тысяч. Прыкладна трэцяя частка з іх пойдзе на аплату працы членаў арцелі, а астатнія — на далейшае развіццё гаспадаркі і будаўніцтва.

Вялікую, добрую справу пачалі ў мінулым годзе ў калгасе. Выконваючы новую Праграму партыі ў галіне сельскай гаспадаркі, члены арцелі прыступілі да карэнай перабудовы свайго побыту, каб зрабіць яго такім жа, як і гарадскі. Карацей кажучы, у бліжэйшыя шэсць-сем год усе дванаццаць вёсак калгаса і дзесяткі два хутароў будучы знесены, а замест іх пабудаваны сучасны добраўпарадкаваны гарадок. Пачатак гэтаму гарадку, названаму «Дзянісава» ў гонар старэйшага калгасніка Рыгора Міхайлавіча Дзянісіка, пакладзены: два шаснаццацікватэрныя двухпавярховыя дамы і магазін пабудаваны. Усяго ж у гэтай будаўніцтва калгас укладзе больш за адзін мільён рублёў.

А потым, падумаўшы, усмінуўся:

— Так, не пазнаць цяпер нашых людзей.

— У якім сэнсе? — пытаюся.

— У прамым. Гарой за калгас стаяць цяпер нашы людзі, для якіх параўнальна нядаўна запаветнай марай было адно: мець свой кавалак зямлі. Так, псіхалогія ў людзей ужо не тая, камуністычнай становіцца... У пацверджанне сваіх слоў я вам

раскажу цікавы выпадак. Вось пацеха была!..

Я перадам вам гэту гісторыю сваімі словамі, гісторыю аб тым, як стары Уладзімір Чарняк з вёскі Машкоўцы захацеў стаць аднаасобнікам і чым усё скончылася.

Было гэта так. Сядзеў неяк Павел Сарадоеў вечарам на ганку праўлення, глядзеў, як прыгожа заходзіць сонца, і думаў

дай бог ногі! Жонка яму ўслед: — Я табе пакажу, як у аднаасобнікі ісці!.. Можаш адзіні ісці, а я табе не таварыш!..

А назаўтра Чарняк сам прыйшоў у праўленне да старшыні, глядзіць на падлогу і гаворыць: — Злавіў ты мяне на слове, Павел Фёдаравіч, злавіў... Ты ўжо даруй, калі ласка... Смех ды й годзе!

І ад каня, і ад зямлі адмовіўся. Давялося праўленню зноў Уладзіміра Чарняка ў члены арцелі прымаць. Прынялі, вядома. Памыліўся ж чалавек, бывае.

Вось такая гісторыя адбылася ў мінулым годзе ў калгасе «Слава працы», аб якой да гэтага часу ўсе ўспамінаюць толькі з усмешкай, падтруньваюць над Чарняком:

— Ну як, браток, не збіраешся зноў у аднаасобнікі?

Ох, і злуецца ж тады Уладзімір Чарняк, ох, і злуецца!

І. ВІКТАРАУ.

Слонімскі раён.

СПРАВА БЫЛА Ў МАШКОЎЦАХ

пра заўтрашні дзень. І не заўважыў, як падыйшоў вартаўнік Уладзімір Чарняк, прысеў побач, закурыў.

— Ну, як жыццё, дзед? — на прывычцы запытаў Павел Фёдаравіч. — Ці ўсё яшчэ на хутар цягне?

— Ды як сказаць, старшыня... — адказаў вартаўнік. — Жывём цяпер добра. Грэх скардзіцца.

— Не, ты мне скажы канкрэтна: на хутар цягне ці не?

Падумаў стары і сказаў:

— Ды ты, старшыня, усё роўна на хутар не адпусціў бы.

— А чаму б і не? — сказаў Сарадоеў. — Гэта твая воля. Ніхто сілай у калгасе цябе трымаць не стане. Хочаш — ідзі на хутар і гаспадар аднаасобна. Дадзім зямлі, каня і будзем з табой саборнічаць усім калгасам: ты адзіні, а мы ўсе, калектыўна. А потым паглядзім, хто пераможа, хто лепш жыць будзе.

— Жартуеш, старшыня, жартуеш... — круціў галавой Чарняк. — Толькі словы гаворыш!..

Але старшыня зусім не жартаваў. Назаўтра па яго прапанове праўленне арцелі вынесла рашэнне: выдзеліць Уладзіміру Чарняку дзесяць гектараў лепшай зямлі і каня для індывідуальнага карыстання. І пячаткай дакумент змацавалі. Усё як трэба, па закону.

А праз гадзіну адбылося наступнае. Даведаўшыся аб рашэнні мужа і праўлення, прыбегла з поля жонка Чарняка.

— Бацюхны вы мае! — накінула яна на яго: — Ты што, ашалеў, стары?! Дальбог, таварышы, ашалеў стары! Ты хочаш, каб я зноў на хутары свету не бачыла? Ты хочаш, каб я на кані зямлю арала і цапом малаціла? Ды ты што?!

Зусім разгубіўся Чарняк. А тут калгаснікі падыйшлі. Даведаліся, у чым справа, і зарагаталі. Да слёз рагаталі над неабдуманым учынкам Уладзіміра Чарняка. І як такое, маўляў, чалавеку магло ў галаву прыйсці. Не вытрымаў стары такога і —

Молат ва ўмелых руках

Чамусьці прынята лічыць, што каваль абавязкова павінен быць чалавекам незвычайнай сілы, шыракаплечы і высокага росту. А васьмь я гляджу на Міхайла Фёдаравіча Рунца і нічога ў ім гэтага не бачу. Рост — ледзь вышэй сярэдняга, і сіла, здаецца, не бог ведае жая. Толькі васьмь паісканне рук упэўненае, моцнае.

Вось ужо 30 год працуе няменна Міхайл Фёдаравіч кавалём. Рос, узнімаўся і мацнеў калгас на яго вачах, і сумленна служыў яму Міхайл Фёдаравіч.

Клапатлівая работа ў каваля: то ланцуг парвецца ў камбайне — трэба тэрмінова наладзіць, каб не прастойваў у гарацы час, то сарве на ланцугу льномалатарні засцерагальнік — і зноў ремонт. Ды ці мала можа чаго здарыцца: работы ў каваля хоць адбаўляй.

— Незаменны спецыяліст, — гаворыць аб ім брыгадзір трактарнай брыгады Міхайл Уладзіміравіч Ладуцька. — Ведаецца, часам ён ставіў «на ногі» такія машыны, за ремонт якіх брацца ўсур'ёз нікому не прыходзіла ў галаву.

З павагай гавораць пра Міхайла Фёдаравіча ў калгасе. Колькі добрых слоў вы можаце пачуць тут аб гэтым чалавеку чыстага сумлення і рэдкай працавітасці!

І. ЖУЛЕГА.

Калгас «Перамога» Пухавіцкага раёна.

ЯШЧЭ АДНА ШКОЛА

На месцы пусты ў вёсцы Вендараж Магілёўскай вобласці вырасла прыгожае двухпавярховае памяшканне сярэдняй школы. На першым паверсе размясціліся спартыўны і актавы залы, піянерскі пакой, бібліятэка з чытальнай залай, сталовая, сталая і такарная майстэрні. На другім паверсе — кабінет фізікі і хіміі, лабараторыя, вучэбныя класы. Заняткі ў школе праходзяць па 11-гадовай праграме навучання. Акрамя агульнаадукацыйных ведаў, рэбяты набываюць прафесіі жывёлаводаў і механізатараў.

М. НАЗАРОВІЧ.

ДРУЖНАЙ СЯМ'ЁЙ

У вёсцы Лынтупы Пастаўскага раёна жывуць і працуюць людзі розных нацыянальнасцей. Рускія, беларусы, цыганы, літоўцы, украінцы маюць аднолькавыя правы на працу, на вучобу, адпачынак, матэрыяльнае забеспячэнне ў старасці. Такой жа цеснай дружбай звязаны не толькі дарослыя жыхары вёскі, але і школьнікі. Яны жывуць агульнымі інтарэсамі, актыўна ўдзельнічаюць у грамадскай рабоце. Лынтупскую школу звязвае цесная дружба са школамі горада Швянчоніса Літоўскай ССР. Абменныя канцэрты, сумесныя падарожжы па роднаму краю, спартыўныя спаборніцтвы — вось далёка не поўны пералік мерапрыемстваў літоўскіх і беларускіх школьнікаў.

Піянеры і камсамольцы школы рэгулярна перапісваюцца са сваімі юнымі сябрамі з Польшчы, Чэхаславакіі, Германскай Дэмакратычнай Рэспублікі і іншых краін лагера сацыялізма.

М. ЧАРНЯУСКІ.

САЎГАСНАЯ ЯВА

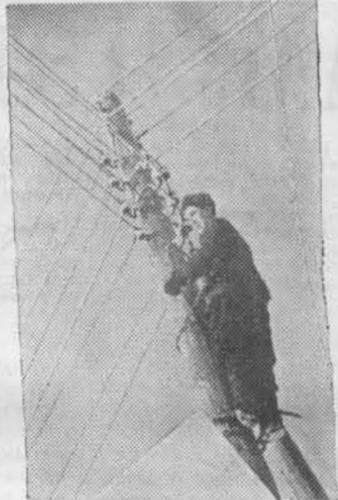
Крыху больш за два гады прайшло з таго часу, як інжынер Іван Максімавіч Сапегін стаў кіраваць саўгасам «Рыдомльскі» Талачынскага раёна Віцебскай вобласці, які лічыцца адстаючым. Цяпер гэта гаспадарка з'яўляецца перадавой у раёне. У 1961 годзе саўгас атрымаў дзесяткі тысяч рублёў чыстага прыбытку. За мінулы 1962 год ён здаў дзяржаве звыш 400 тон мяса і больш 1 600 тон малака. Палепшыліся і ўраджай зернявых, кукурузы, цукровых буракоў, бульбы.

Іван Сапегін удзяляе многа ўвагі пытанням вытворчасці, арганізацыі працы, механізацыі працэсаў у жывёлагадоўлі. У чатырох тыповых свінарніках і на кармакухні амаль не ўжываецца ручная праца. Звыш трыццаці чалавек другі год рыхтуюцца на саўгасных курсах механізатараў. У гэтым годзе тут будзе асвоена тры тысячы забалочаных зямель.

Кіраўніцтва саўгаса пастаянна клапаціцца аб палепшэнні быту рабочых і служачых, аб добраўпарадкаванні населеных пунктаў. У гаспадарцы пабудаваны сельмаг, бальніца на 25 ложкаў, амбулаторыя з акушэрскім, зубным і іншымі кабінетамі. У бягучым годзе ўсе населеныя пункты і дамы працаўнікоў палёў будучы цалкам радыё- і электрыфікаваны.

На здымках (зверху ўніз і справа налева):

1. Раніца. Электрамандэр Леанід Селівончык на лініі.
2. Зубны ўрач Г. І. Аскерка прымае хворага.
3. Мандэр В. А. Караткевіч за праваркай шчыта аўтаматычнай тэлефоннай станцыі.
4. Экскаватаршчык Мікалай Рылько на распрацоўцы забалочаных зямель.
5. На курсах механізатараў. Заняткі па трактарнай справе вядзе загадчык майстэрні В. П. Мінін.
6. Свінарка Тамара Дзмітрыеўна Казальская, яе муж Мікалай Рыгоравіч і дачка Зіна ў новай кватэры.
7. На цэнтральнай сядзібе саўгаса.

Фота Г. Усламава.

Фотакроніка БЕЛТА.

ПАЛІТЫКА

БЕРЛІН. У сталіцу ГДР — Берлін прыбыла для ўдзелу ў рабоце VI з'езда Сацыялістычнай адзінай партыі Германіі дэлегацыя КПСС на чале з Першым сакратаром ЦК КПСС М. С. Хрушчовым.

МАСКВА. Намеснік старшыні Савета Міністраў СССР, старшыня Дзяржаўнага камітэта Савета Міністраў СССР па каардынацыі навукова-даследчых работ К. Н. Руднеў прыняў у Крамлі выканаўчага сакратара Еўрапейскай эканамічнай камісіі ААН В. Велебіта, які знаходзіцца ў Маскве па запрашэнню Савецкага ўрада. У час гутаркі былі разгледжаны цікавыя абодва бакі пытання.

МІНСК. У рэспубліцы пачалося вылучэнне кандыдатаў у састаў Цэнтральнай выбарчай камісіі па выбарах у Вярхоўны Савет БССР.

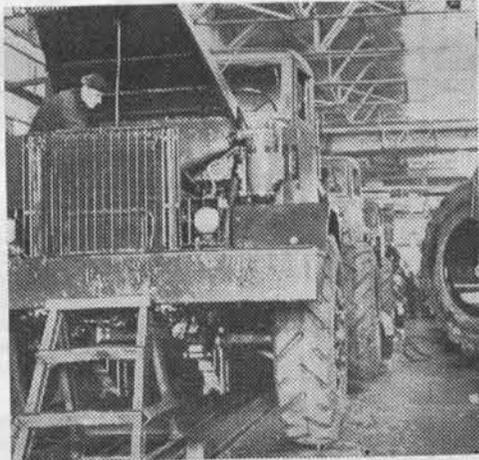
НЬЮ-ЙОРК. Выступленні сялян у Перу супраць панавання феодалаў і жорсткай эксплуатацыі пачынаюць набываць форму ўзброенай барацьбы. У розных раёнах краіны сяляне ідуць у горы і лясы, ствараюць партызанскія атрады.

БОН. Амерыканскія войскі ў ФРГ адпрацоўваюць элементы бактэрыялагічнай вайны. Пра гэта паведаміла заходнегерманская газета «Франкфуртэр рундшау» ў карэспандэнцыі аб амерыканскіх вучэннях у Заходняй Германіі. Мясцовыя ўлады папярэдзілі насельніцтва, што амерыканскія верталёты будучы распыляць афарбаваную вадкасць, якая імітуе «бактэрыялагічныя і хімічныя баявыя сродкі».

ЭКАНОМІКА

МАСКВА. У Савецкі Саюз на перагаворы па гандлёва-эканамічных пытаннях прыбыла ўрадавая эканамічная дэлегацыя Народнай Рэспублікі Балгарыі на чале з намеснікам старшыні Савета Міністраў Станка Тодаравым.

МІНСК. Рыхтуецца да пуску новы цэх па вытворчасці пасуды на Мінскім фарфарафаянсавым заводзе. Завод перайшоў на варку эмалевых грунтаў для пакрыцця металічных вырабаў.

У цэху галоўнага канвеера Беларускага аўтамабільнага завода, ідзе зборка 25-тонных самазвалаў.

Фота М. Мінковіча.

БАРЫСАЎ. У першыя дні новага года справіў наваселле Барысаўскі аўтарамонтны завод. Прадпрыемства размясцілася на паўднёвай ускраіне Барысава, дзе за апошнія гады вырас вялікі прамысловы раён. З канвеера сышла першая аўтамашына «ГАЗ-51».

БЕЛАЗЕРСК. Будаўнікі і мантажнікі гіганта Беларускай энергетыкі — Бярозаўскай ДРЭС абв'язаліся датэрмінова, у жніўні гэтага года, увесці ў дзеянне трэці блок магутнасцю 150 тысяч кілават.

МІНСК. Новыя кантрольныя аўтаматы і прыборы ўкараняюцца на прадпрыемствах Савета народнай гаспадаркі Беларусі. На Мінскім заводзе запасных частак паспяхова прайшоў выпрабаванні прыбор для кантролю плоскіх паверхняў дэталей на шліфавальных станках. Ужыванне іх павысіць прадукцыйнасць такіх станкоў у паўтара раза. На Мінскім электратэхнічным заводзе ўкаранёна дзіруючая ўстаноўка з фотаэлектрычным датчыкам для заліўкі масла ў трансфарматыры пад вакуумам. Віцебскі завод імя Кірава вырабляе бяспэцна-трашліфавальныя станкі з уладкаванымі ў іх прыборамі актыўнага кантролю.

МІНСК. Для 2—3 тысяч свіней рыхтуе кармы перасоўны аграгат няспыннага дзеяння «АСКН-3», сканструаваны Цэнтральным навукова-даследчым інстытутам механізацыі і электрыфікацыі сельскай гаспа-

даркі нечарназёмнай зоны СССР, які знаходзіцца ў Мінску. Эксперыментальны завод інстытута зрабіў некалькі такіх аграгатаў.

КУЛЬТУРА

Сотні рабочых, інжынераў і служачых Магілёва займаюцца ў розных гуртках мастацкай самадзейнасці. На здымку: механік швейнай фабрыкі імя Валадарскага Анатолій Пашкевіч у час заняткаў музычнага гуртка.

Фота В. Лупейкі.

АШМЯНЫ. Народны ўніверсітэт замежных моў адкрыўся ў Ашмянскім раённым доме культуры. Выкладчыкамі ў ім на грамадскіх пачатках сталі педагогі мясцовай школы, а навучэнцамі — работнікі розных арганізацый і ўстаноў горада.

ГРОДНА. Каля трыццаці вёсак уваходзіць у склад саўгаса «Ваўкавыскі». Дырэкцыя саўгаса і выканком Вярэйкаўскага сельскага Савета аказвае дапамогу рабочым у будаўніцтве дамоў. За апошні час індывідуальнымі забудовшчыкамі было ўзведзена 29 дабротных дамоў. На свае сродкі саўгас пабудаваў два дамы. Нядаўна рабочыя атрымалі добры падарунак: на змену дровам і торфу ў кватэры прыйшло блакітнае паліва — газ.

МІНСК. Тут адбылася навуковая канферэнцыя, прысвечаная стагоддзю з дня нараджэння К. С. Станіслаўскага. У ёй прынялі ўдзел артысты мінскіх тэатраў, прадстаўнікі Міністэрства культуры БССР, Беларускага тэатральнага таварыства, навуковых і навучальных устаноў, Рэспубліканскага камітэта абароны міру.

СПОРТ

Пятай зімой спартакіядзе прафсаюзаў прысвяцілі свае старты мацнейшыя скараходы краіны, якія знаходзяцца ў Алма-Аце. У бегу на 5000 метраў вызначыўся мінчанін Э. Матусевіч. Ён першы закончыў дыстанцыю з вельмі высокім вынікам — 7 мінут 54,2 секунды.

МАСКВА. У чатырох гарадах Савецкага Саюза адбыліся занальныя гульні першынства СССР па настольнаму тэнісу сярод юнакоў. У лінградскай зоне, апрача гаспадароў, выступалі каманды Расійскай Федэрацыі, Эстоніі і Беларусі. Нашы тэнісісты дабіліся выдатных вынікаў. Дзяўчаты выйгралі ва ўсіх сваіх праціўнікаў. Юнакі пацярпелі толькі адно паражэнне. Каманды беларускіх дзяўчат і юнакоў выйшлі ў фінал.

БАБРУЙСК. На стадыёне «Спартак» адбыліся гонкі на матацыклах па лёдавай дарожцы. У іх прынялі ўдзел гоншчыкі рэспубліканскага, Бабруйскага, Магілёўскага Гродзенскага, Гомельскага і Барысаўскага аўтамотаклубаў. У камандным заліку перамаглі мінчане.

Нядаўна на стадыёне «Дынама» адбыліся спаборніцтвы канькабежцаў Мінска. На здымку: пераможца спаборніцтваў у бегу на 500 метраў слесар Мінскага камвольнага камбіната В. Філін.

Фота Д. Церахава.

ВЫКРЫВАЦЬ ФАЛЬСІФІКАТАРАЎ ГІСТОРЫІ

Гераічная барацьба савецкага народа ў тыле фашысцкіх акупантаў з'яўляецца адной з яркіх старонак гісторыі Вялікай Айчыннай вайны. Яна старанна вывучаецца не толькі ў нашай краіне, але і за рубяжом. У вялікай літаратуры па гісторыі другой сусветнай вайны цэлыя раздзелы прысвечаны партызанскаму руху. На гэту тэму напісана рад спецыяльных кніг і даследаванняў. Аднак у мутным патоку зарубежнай літаратуры, асабліва заходнегерманскай, бесаромна фальсіфікуюцца гісторыя савецкага партызанскага руху, скажваюцца падзеі, факты падмяняюцца домысламі, робяцца вывады, патрэбныя і выгадныя былым гітлераўскім генералам і палітычным дзеячам, агросіўным колам імперыялістычных дзяржаў.

Усім вядома, што ў гады Вялікай Айчыннай вайны на часова акупаванай тэрыторыі Беларусі партызанскі рух разгарнуўся з асаблівай сілай. Таму не выпадкова пігмеі буржуазнай гісторыяграфіі спрабуюць абыгтаць і апашліць партызанскі рух у Беларусі, сказіць і прынізіць яго ролю і значэнне ў Вялікай Айчыннай вайне.

Буржуазная рэакцыйная гісторыяграфія, асуджаючы масавае ўзброенае выступленне савецкіх патрыётаў супраць акупантаў, спрабуе сказіць сапраўдныя прычыны ўзнікнення і характар партызанскага руху; сцвярджае, што партызанскі рух узнік выпадкова, у выніку быццам бы памылак, дапушчальных гітлераўскай акупацыйнай адміністрацыі або дзеянняў некаторых асоб. Ідэолагі сучаснага імперыялізму, груба скажваючы факты, беспадстаўна сцвярджаюць, што быццам бы нашы людзі ў пачатку вайны прыхільна ставіліся да акупантаў і не аказвалі ім супраціўлення, што партызанскі рух на акупаванай савецкай зямлі не быў масавым народным рухам. Паводле іх сцвярджанняў, партызанская барацьба ў тыле ворага ўяўляла сабой не што іншае, як дзеянні разрозненых і ізаляваных груп, якія не мелі падтрымкі з боку мясцовага насельніцтва, а толькі накіроўваліся «рукой Масквы». Такія сцвярджанні з'яўляюцца злымым вымыслам, які не мае нічога агульнага з рэчаіснасцю, з гісторыяй барацьбы народаў за сваю свабоду і незалежнасць.

Выкрыццю ілжывых версій і сцвярджанняў буржуазных гісторыкаў і сацыёлагаў аб барацьбе савецкіх людзей у тыле ворага ў гады Вялікай Айчыннай вайны прысвечана работа «Супраць фальсіфікацыі гісторыі савецкага партызанскага руху», падрыхтаваная кандыдатам гістарычных навук В. П. Раманоўскім і выпушчаная ў свет Дзяржвыдавецтвам БССР. Пры яе напісанні аўтар выкарыстаў

сапраўдныя дакументы і матэрыялы з гісторыі партызанскага руху Беларусі, а таксама крытычна даследаваў матэрыялы і дакументы ідэолагаў сучаснага імперыялізму.

Кніга В. Раманоўскага яшчэ раз напамінае чытачам, што партызанскі рух у гады Вялікай Айчыннай вайны быў не выпадковай з'явай, а непазбежным і заканамерным вынікам усёй вышываленчай барацьбы нашага народа супраць імпэрыялістычных захопнікаў.

Ужо з першых дзён фашысцкай акупацыі на беларускай зямлі разгарэлася поўная партызанская барацьба. Гэта барацьба расла і шырылася па меры разгортвання баявых дзеянняў на франтах і ператварылася ва ўсенародную партызанскую вайну беларускага народа супраць фашысцкіх акупантаў. Асноўныя сілы партызанскага руху ў Беларусі былі прадстаўлены партызанскімі атрадамі, брыгадамі і злучэннямі, якія налічвалі звыш 370 тысяч узброеных чалавек.

Народныя мсціўцы былі гразой для гітлераўскіх захопнікаў. Ужываючы разнастайную тактыку, яны зрывалі ваенныя, эканамічныя і палітычныя мерапрыемствы праціўніка, парушалі варожыя камунікацыі, пускалі пад адхон паязды з жывой сілай, боенрыпасамі і снаражэннем, узрывалі ваенныя склады і базы, бязлітасна знішчалі жывую сілу ворага. За тры гады вайны партызаны Беларусі забілі і паранілі каля 500 тысяч акупантаў і іх паслугачоў. К канцу 1943 года партызаны ўтрымлівалі і кантралявалі каля 60 працэнтаў тэрыторыі Беларусі.

Партызанскі рух у Беларусі быў глыбока народным. У ім удзельнічалі мужчыны і жанчыны, камуністы і беспартыйныя, людзі ўсіх прафесій і ўзростаў. Аўтарам прыведзена нямала прыкладаў таго, як савецкія людзі становіліся ў рады партызан свядома, па добрай волі, па закліку сэрца і аддавалі ўсе сілы, а калі трэба было, і жыццё справе барацьбы за свабоду і незалежнасць сваёй Айчыны.

У партызанскіх атрадах Беларусі налічвалася 17,03 працэнта рабочых, 39,61 працэнта калгаснікаў, 12,16 працэнта навучэнцаў, 11,16 працэнта ваеннаслужачых, 20,04 працэнта служачых, у тым ліку 2,51 працэнта настаўнікаў, 2,25 працэнта партыйна-савецкіх работнікаў і 0,9 працэнта медыцынскіх работнікаў (стар. 72).

Партызанскія атрады і брыгады раслі і папаўняліся за лік мясцовага беларускага насельніцтва. К моманту вызвалення Беларусі Савецкай Арміяй ад гітлераўскіх захопнікаў у радах партызан налічвалася 88,84 працэнта (Заканчэнне на 4-й стар.)

ЦВЯРОЗЫ ГОЛАС З ЙОРКА

«Газет энд Дэйлі», ЗША

Буржуазная газета «Газет энд Дэйлі», якая выходзіць у Іорку (штат Пенсільванія), у рэдакцыйным артыкуле заклікае Злучаныя Штаты адмовіцца ад праводзімай імі палітыкі варожасці ў адносінах да Кубы і прымірыцца са зменамі, якія адбыліся ў гэтай рэспубліцы Карыбскага мора.

«...Ранейшая Куба знікла. Гэта была Куба, у якой многія жылі добра, а большасць — бедна; Куба, дзе на працягу многіх год панаваў Батыста, дыктатура якога працівала дзякуючы палітычнай сістэме тэрору (звыш 20 тысяч забітых і многа тысяч закатаваных) і эканамічнай сістэме, у якой прыватныя амерыканскія кампаніі ў значнай меры адыгрывалі вядучую ролю; гэта была Куба прыгнёту, непісьменнасці, голаду і хвароб для многіх і прывілей для меншасці.

Свабоднай Гаваны ніколі не існавала. Была Гавана карупцыі, дыскрымінацыі, распушты, жабрацтва, а для некарых — раскошы. Зусім магчыма, што пан Кенедзі не мае на ўвазе гэтага горада, калі гаворыць аб «свабоднай Гаване». Але, на жаль, імяна да такога горада многія кубінскія эмігранты прывыклі і прывязаліся, паколькі яны вялі на Кубе, так сказаць, чароўнае жыццё.

...Было б ганьбай, калі б урад, які ганарыцца сваім розумам і практычнасцю, абмежаваў выбар сваёй палітыкі тымі небяспечнымі напрамкамі, якія падраўняліся ў поўным эмоцый выступленні прэзідэнта на стадыёне «Орандж-Боул».

У НЕКАЛЫКІ РАДКОЎ

У НЕКАЛЫКІ РАДКОЎ

У НЕКАЛЫКІ РАДКОЎ

ВА ЧЫМА ТУРЫСТАЎ

Поспехамі ў народнай адукацыі Беларусі захапляюцца шматлікія зарубежныя госці, якія наведваюць Мінск. Многія з іх дасканалы знаёмыя з жыццём і вучобай дзяцей у школах. Іх цікавіць усё да дробязей.

...73-я сярэдняя школа горада Мінска. Яна вырасла на далёкай ускраіне горада, там, дзе калісьці канчаліся Камароўскія балоты і пачынаўся стройны сасновы бор. Аб гэтым можа напаміць толькі гісторыя ды частка лесу, пакінутая пад парк адпачынку працоўных. А горад пайшоў на многа кіламетраў далей. Сягоння ў гэту школу прыехалі настаўнікі з Германскай Дэмакратычнай Рэспублікі. І дырэктару школы Пятру Цімафеевічу Дзівакову, і яго шматлікім калегам даводзіцца нялёгка. Бо трэба ж не толькі паказаць школу, але і расказаць аб працы настаўнікаў у Беларусі, аб новых формах і метадах навучання. Госці не ўтойваюць свайго здзіўлення, калі даведваюцца, што да рэвалюцыі ў Беларусі было толькі 5213 настаўнікаў, а зараз калектыву настаўнікаў рэспублікі аб'ядноўвае больш 100 тысяч чалавек.

Сяброў з Германскай Дэмакратычнай Рэспублікі цікавяць не толькі настаўнікі, але і ўсё вучэбна-выхаваўчы працэс, матэрыяльная база школ, веды вучняў. І на гэтыя пытанні яны атрымліваюць адказ.

З уводам вытворчага навучання ў сістэме народнай адукацыі БССР рыхтуецца 212 прафесій. Пасля сканчэння школы вучань разам з атэстатам звычайна атрымлівае спецыяльнае пасведчанне аб прысваенні яму той ці іншай кваліфікацыі.

Нашы зарубежныя госці з задавальненнем даведваюцца, што цяпер у Беларусі налічваецца 26 вышэйшых навучальных устаноў. А да рэвалюцыі ў Беларусі не было ні аднаго інстытута. Цяпер у Беларусі рыхтуюцца ўсе спецыялісты для народнай гаспадаркі. Турыстам становяцца відэачыннымі каласальнымі магчымасці і перавагі народнай адукацыі ў СССР. Цяпер нам зразумела, гавораць яны, чаму савецкія людзі першымі пабывалі ў космасе!

Пазнаёміўшыся з пастаноўкай народнай адукацыі ў школах горада Мінска, дырэктар політэхнічнага музея ў горадзе Шверыне Вернер Богун з Германскай Дэмакратычнай рэспублікі піша: «Мы змаглі пераканацца ў тым, што савецкая школа з'яўляецца для нас не толькі прыкладам, але і верным сябрам і дарадчыкам. Мы маглі пазнаёміцца з багатым вопытам у політэхнічнай адукацыі і выхаванні непасрэдна ў нашых савецкіх таварышаў, якія бескарысліва і з гаюнасцю паказалі нам усё, што мы хацелі. Радасна было бачыць ў ззяючых дзіцячых вачах захапленне на ўроках політэхнічнага цыкла. Несумненна, яны — будучыя камуністы, якія вызначаць тэхнічны і навуковы прагрэс ва ўсім свеце».

Пабываўшы ў шматлікіх школах і піянерскіх лагерах, азнаёміўшыся з пастаноўкай народнай адукацыі ў Беларусі, сакратар Бірмінгэмаўскага аддзялення таварыства англ-савецкай дружбы В. Трэвар Тэйлар таксама заявіла:

«...Мы бачылі, як цудоўна вы аднавілі свой горад у такі кароткі тэрмін, і тую любоў і ўвагу, якія вы ўдзяляеце выхаванню, здароўю і адукацыі вашых дзяцей...»

Такіх выказванняў многа, і ўсе яны адзначаюць велізарныя клопаты дзяржавы аб падростаючым пакаленні, аб яго будучыні, якой служыць наша народная адукацыя.

А. ЛІСОУСКІ.

ПАДАРОЖЖА Ў ЦАРСТВА КВЕТАК

У цёплым вільготным паветры ўлоўліваецца тонкі пах бэзу. Але варта зрабіць усяго толькі некалькі крокаў, як на змену яму прыходзіць прыемны водар лімоннага дрэва. Позірку не адарваць ад распустыўшых кволяў нялёгка альпійскіх фіялак, пышна цвітучых прымул, разалій, гартэнзій. А вось прадстаўнікі трапічнага клімату. Нізка апусціла сваё вялікае лісце пальма. На двары мяце жацёлца. Усё найгольда ахутана белым снегам, а ў аранжарэі Цэнтральнага батанічнага саду Акадэміі навук БССР пахне вясной. Пад шклянкім дахам круглы год не спыняецца

жыццё раслін, а разам з ім і навукова-даследчая работа. Вучоныя перапрабляюць «характар» трапічных культур, прыстасоўваюць іх да ўмоў беларускага клімату. Зімастойкія ж расліны прымушаюць расці ў гарачых цяплячах, і робіцца ўсё гэта для таго, каб больш было на зямлі карысных раслін, каб больш прыносілі яны карысці чалавеку.

Усе тыя, хто пабываў у гэтым цудоўным кутку расліннага царства, нібы зрабілі цікавае падарожжа па ўсіх мацерыках зямнога шара.

Скульптура жанчыны, якая ўвасабляе Радзіму. Будзе ўстаноўлена на вяршыні Мамаева кургана ля Волгаграда.

ТАМ, ДЗЕ ЗДАВАЎСЯ ПАЎЛЮС...

«Лінія фронту праходзіла тут праз усё цэлі. Абсталяванне было разбурана. Ішла жорсткая барацьба за кожную мартэнаўскую печ». — піша заходнегерманская газета «Індустрыкурір» у артыкуле свайго маскоўскага карэспандэнта аб металургічным заводзе «Чырвоны Кастрычнік» у Волгаградзе.

Металургічны завод «Чырвоны Кастрычнік» — багатае прадпрыемства, піша «Індустрыкурір». Кваліфікаваныя рабочыя атрымліваюць тут у сярэднім 130 рублёў у месяц. На заводзе ўжо акыццёўлен 41-гадзінныя рабочы тыдзень. У рабочых ёсць усё, каб культурна правесці свой адпачынак.

Праязджаючы па месцах, якія дваццаць год назад былі ў цэнтры вялікай бітвы на Волзе, аўтар артыкула бачыў, як бурна расце горад, як узнікаюцца новыя жылыя масівы з зялёнымі квадратамі сквераў і дзіцячымі пляцоўкамі для гульні. Толькі ўстаноўлены на пастаментах вежы танкаў напамінаюць аб тым, што тут праходзіла лінія фронту. «Раны Волгаграда зарубчаліся, — піша «Індустрыкурір», — прамысловасць на Волзе не толькі адноўлена, але і развіваецца імклівым тэмпамі. Універсальны магазін, у падвале якога быў узяты ў палон Паўлюс, прадае фарфор і тэкстыль».

Н. МАМІНА.

БЕСКАРЫСЛІВАСЦЬ

...Можна яшчэ многа напісаць аб Мясчорскім краі. Можна напісаць, што гэты край вельмі багаты лясамі і торфам, сенам і бульбай, малаком і ягадамі. Але я наймысlnа не пішу аб гэтым. Няўжо мы павінны любіць сваю зямлю толькі за тое, што яна дае багатыя ўраджай і прыродныя яе сілы можна выкарыстоўваць для нашага дабыту!

Не толькі за гэта мы любім родныя мясціны. Мы любім іх яшчэ за тое, што, нават небагатыя, яны для нас цудоўныя. Я люблю Мясчорскі край за тое, што ён цудоўны, хоць усё характэрна яго раскрываецца не адразу, а вельмі павольна, паступова.

На першы погляд — гэта ціхая і нямудрая зямля пад няяркім небам. Але чым больш пазнаеш яе, тым усё больш, амаль да болю ў сэрцы, пачынаеш любіць гэтую звычайную зямлю.

І калі давядзецца абараняць сваю краіну, то дзесьці ў глыбіні сэрца я буду ведаць, што я абараняю і гэты кавалачак зямлі, які навучыў мяне бачыць і разумець прыгожае, якім бы непрыкметным на выгляд яно ні было, — гэты лясны задумлівы край, любоў да якога не забудзецца, як ніколі не забываецца першае каханне.

У якойсьці старой кнізе я прачытаў і запамніў

некалькі радкоў. Імі я закончу расказ аб Мясчорскім краі:

«Чужое неба і чужыя краіны радуюць нас толькі на вельмі кароткі час, нягледзячы на ўсё сваё характэрнае. Урэшце рэшт, прывідзе час, калі адзінока рамонак каля дарогі, якая вядзе да бацькоўскага дома, здасца нам мілейшым за зорнае неба над Атлантычным акіянам і крык суседскага пуйня прагучыць, як голае радзімы, якая заве нас назад у свае палі і лясы, накрытыя туманам».

К. ПАУСТОЎСКІ.

СА СТУЖКІ ТЭЛЭТАЙПА

ЖУЛІКІ У МУНДЗІРАХ

Незвычайны загад выдаў камандант амерыканскага гарнізона ў горадзе Бамберг (ФРГ). З гэтага часу амерыканскія салдаты маюць права пакідаць свае казармы і адпраўляцца ў горад... толькі ў зімовых паліто. Распараджэнне было зроблена па просьбе бамбергскай паліцыі. Справа ў тым, што ў апошні час з кафе і піўнушак горада сталі знікаць паліто наведвальнікаў. Як вывілься, іх «выпадкова» забіралі з сабой амерыканскія ваеннаслужачыя, якія спецыяльна з гэтай мэтай прыходзілі без верхняга адзення. Пасля новага загаду заакійнскім салдатам давядзецца, відаць, мяняць метады свайго работы. Як-нікак, а два паліто надзець непрыкметна не лёгка.

ЗАГІНУЛІ НА ВУЛІЦАХ

У час каляднага і навагодняга святаў у выніку няшчасных выпадкаў і аўтамабільных катастроф на вуліцах Францыі загінула 58 чалавек, 1.456 чалавек атрымалі калечыны.

«ТУЖЭЯ ЗАЦЯГНУЦЬ РЭМЕНЬ»

Міністр гандлю Аўстрыі Бок заявіў, што ў новым годзе грамадзянам краіны давядзецца «тужэй зацягнуць рэмень». Ён паведаміў, у прыватнасці, што чакаецца дэлейшае павышэнне цэн.

— Толькі цяпер успомніла, што ўсе прадукты я паклала ў другую ступень!

НАШ АДРАС

Мінск, Ленінскі праспект, 77. Дом друку. Рэдакцыя газеты «Голас Радзімы».

РЕДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ.

ВЫКРЫВАЦЬ ФАЛЬСІФІКАТАЎ ГІСТОРЫІ

(Пачатак на 3-й стар.)

цэнта карэннага насельніцтва БССР. Плячом да пляча з сынамі беларускага народа змагаліся савецкія людзі іншых нацыянальнасцей. Сярод партызан мелася 71,1 працэнта беларусаў, 19,29 працэнтаў рускіх, 3,89 працэнта украінцаў і 5,72 працэнта прадстаўнікоў іншых нацыянальнасцей (стар. 68—70). Усе гэтыя даныя абвяргаюць вымыслы фальсіфікатараў аб тым, што партызанскі рух у Беларусі ўяўляў «супраціўленне раскіданых невялікіх груп сабатажнікаў», і пераканальна даказваюць, што партызанскі рух у тыле ворага быў масавым, глыбока народнай барацьбой. Партызанскі рух у Беларусі, як і на часова акупіраванай тэрыторыі іншых рэспублік, зарадзіўся, рос і развіваўся ў гущы народа, па ініцыятыве самога народа і ахаліў велізарныя масы савецкіх людзей. Душой партызанскага руху, яго кіраўніком і натхняльнікам з'яўлялася Камуністычная партыя.

Спрабуючы зламаць супраціўленне беларускага народа, фашысцкія захопнікі дзейнічалі на акупіраванай тэрыторыі з нябачанай жорсткасцю. Толькі на тэрыторыі Беларусі яны ператварылі ў кучу руін многія гарады, спалілі тысячы вёсак, ператварылі ў пустыню цэлыя раёны, знішчылі 2 200 тысяч мірных жыхароў і ваеннапалонных і звыш 380 тысяч адправілі на катаржныя работы ў Германію. І пасля гэтага многія рэакцыйныя гісторыкі асмелюцца сцвярджаць, што нямецка-фашысцкія захопнікі пакінулі ў нашага народа «не дрэнную аб сабе памяць».

Папалчкікам і вернымі памочнікамі гітлераўцаў у крывава-справах з'яўляліся беларускія буржуазныя нацыяналісты, або больш правільна нацыянал-фашысты. Адно з іх, выгнаныя народам з савецкай зямлі, акалчаліся на задворках белаэміграцыі і з'яўляліся платнымі агентамі гітлераўскай Германіі і іншых імперыялістычных дзяржаў. Прыбыўшы ў Беларусь з абозам нямецкай ар-

мі, такія прайдзісветы, як Акіньчыц, Астроўскі, Казлоўскі, Ермачэнка, Іваноўскі, Шкялёнак, Дземідовіч-Дземідзецкі і іншыя ўзначальвалі так званыя мясцовыя органы ўлады, атрады паліцыі і ахвотна выконвалі ролю рабаўнікоў і душыцеляў беларускага народа. Аднак такіх былі адзіны, і яны ні ў якім выпадку не маглі адлюстроўваць сапраўднага настрою беларускага народа, які кіпеў нянавісцю да акупантаў і іх паслугачоў і вёў з ім неспрымліваю барацьбу. Не выпадкова імперскі міністр Розенберг скардзіўся Гітлеру, «што ў выніку 23-гадовага панавання бальшавікоў насельніцтва Беларусі ў такой меры заражана бальшавіцкімі светапоглядамі, што для мясцовага самакіравання няма ні арганізацыйных ні персанальных умоў і пазітыўных элементаў, на якія можна было б абaperціся».

Нягледзячы на самы жорсткі тэрор, правакацыі і ашуканства, гітлераўцам не ўдалося пака-

рыць беларускі народ, зламаць яго волю да барацьбы. Працоўныя Беларусі, выхаваныя Камуністычнай партыяй у духу жыватворнага савецкага патрыятызму, цалкам і да канца выканалі сваячынны абавязак па абароне свайго сацыялістычнай Радзімы ад нямецка-фашысцкай агрэсіі. І ніякім апалагетам і ідэолагам імперыялізму і мілітарызму не ўдасца сказіць і фальсіфікаваць гістарычную праўду аб гераічным подзвігу беларускага народа ў гады Вялікай Айчыннай вайны.

Кніга В. Раманоўскага напісана баявой і палымянай мовай, пераканальна, у навукова-папулярным плане. Яна мае не толькі пазнавальнае, але і палітычнае значэнне. Выкрыццё ідэолагаў агрэсіўнага імперыялізму і мілітарызму ёсць адзін са сродкаў іх утаймавання, ёсць адна з форм удзелу савецкіх гісторыкаў у барацьбе за мір.

В. ГОРЦАЎ,
навуковы супрацоўнік Інстытута гісторыі АН БССР.